

Onderwerp Vrijgeven kredieten investeringen buitensport 2022	
Nummer	2021/558211
Portefeuillehouder	Botter, J.
Programma/beleidsveld	1.1 Onderwijs en sport
Afdeling	JOS
Auteur	Boorder, M. de
Telefoonnummer	023-5113635
Email	mdeboorder@haarlem.nl
Kernboodschap	<p>Om de buitensportaccommodaties op de vereiste conditieniveaus te brengen, staat in 2022 de renovatie van verschillende top- en onderlagen van de sportvelden op de planning. Daarnaast zijn nog andere vervangingsinvesteringen aan de buitensportaccommodaties nodig, zoals bijvoorbeeld het vervangen van afgeschreven veldverlichting door ledverlichting en een scorebord in het honkbalstadion.</p> <p>De gemeente ziet bij de renovatie van de toplagen van kunstgrasvelden non-infill velden als het beste alternatief voor de toekomst. Deze velden zijn op dit moment nog in ontwikkeling, maar voldoen nog niet aan de eisen van KNVB en gebruikers. Daarom wordt, in navolging van het eerder genomen raadsbesluit (2019/842194), voorgesteld om kurk als infill materiaal te gebruiken.</p> <p>De raad wordt verzocht een totaal krediet van € 2.045.000 excl. btw vrij te geven voor de vervangingsinvesteringen van bestaand areaal sportvelden. Dit te dekken uit:</p> <ul style="list-style-type: none"> - IP 81.06 grasportvelden (€ 132.000) - IP 81.28 toplagen sportvelden (€ 1.474.000) - IP 81.28 onderbouw sportvelden (€ 200.000) - IP 81.30 ledverlichting (€ 34.000) - IP 81.28 verrekening sportaccommodaties (€ 110.000) - Exploitatie buitensportaccommodaties (€ 95.000) <p>De budget bevoegdheid voor het beschikbaar stellen van de kredieten uit IP 81.06 stelpost grassportvelden, IP 81.28 stelpost toplagen sportvelden en IP 81.30 ledverlichting sportvelden ligt bij de raad. De budget bevoegdheid voor het andere deel; IP 81.28 onderbouw sportvelden, IP 81.28 stelpost verrekening sportaccommodaties en het gedeelte vanuit de exploitatie ligt bij het college.</p>
Behandelveorstel voor	De commissie Samenleving wordt verzocht advies te geven aan de raad over het

commissie	<p>voorstel van het college in paragraaf 2 en over de wijze van agendering van het raadsstuk in de raadsvergadering.</p> <p>Op grond van de economische en financiële belangen van de gemeente (artikel 10, tweede lid aanhef en onder b van de Wet openbaarheid van bestuur) de voorlopig door het college opgelegde geheimhouding op grond van artikel 25, derde lid van de Gemeentewet in zijn eerstvolgende vergadering te bekrachtigen voor de bijlage B behorend bij het raadsvoorstel. De geheimhouding voor de bijlage B behorend bij het raadsvoorstel op te heffen na gunning van de werken.</p>
Relevante eerdere besluiten	Raadsbesluit (2019/842194) voor het vrijgeven van kredieten voor de sportvelden in 2020.
Besluit College d.d. 16 november 2021	<ol style="list-style-type: none"> 1. Het college stelt het voorstel aan de raad vast. 2. Het college besluit voorts: <ol style="list-style-type: none"> a. Een krediet van € 200.000 excl. btw beschikbaar te stellen voor vervangingsinvesteringen sportvelden conform geheime bijlage B (ex art 25 Gemeentewet) ten laste van IP post 81.28 onderbouw sportvelden. b. Een krediet van € 110.000 excl. btw beschikbaar te stellen voor vervangingsinvesteringen sportvelden conform geheime bijlage B (ex art 25 Gemeentewet) ten laste van IP post 81.28 verrekening sportaccommodaties c. Een budget van € 95.000 excl. btw beschikbaar te stellen voor ombouw van conventionele veldverlichting naar ledverlichting, te dekken vanuit de exploitatiebegroting voor buitensport-accommodaties KPL 658003.43485 d. Op grond van de economische en financiële belangen van de gemeente (artikel 10, tweede lid aanhef en onder b van de Wet openbaarheid van bestuur) geheimhouding op te leggen aan de raad inzake bijlage B ex art 25 Gemeentewet. <p>de secretaris, de burgemeester,</p>

<p>Besluit Raad d.d. .... (wordt ingevuld door de griffie)</p>	<p>De raad der gemeente Haarlem,</p> <p>Gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders,</p> <p>Besluit:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Een krediet van in totaal € 2.045.000 excl. btw vrij te geven voor de vervangingsinvesteringen van bestaand areaal sportvelden, te dekken vanuit IP 81.28 toplagen sportvelden (€ 1.474.000), IP 81.28 onderbouw sportvelden (€ 200.000), IP 81.06 vervanging grassportvelden (€ 132.000), IP 81.30 ledverlichting (€ 34.000), IP 81.28 verrekening sportaccommodaties (€ 110.000) en vanuit de exploitatie buitensportaccommodaties (€ 95.000). 2. Investerings in ledverlichting bij VV Schoten, Olympia, HFC EDO en op de atletiekbaan tegelijk met de investering in de toplagen in tien jaar af te schrijven. 3. Op grond van de economische en financiële belangen van de gemeente (artikel 10, tweede lid aanhef en onder b van de Wet openbaarheid van bestuur) de voorlopig door het college opgelegde geheimhouding op grond van artikel 25, derde lid van de Gemeentewet in zijn eerstvolgende vergadering te bekrachtigen voor de bijlage B behorend bij het raadsvoorstel. 4. De geheimhouding voor de bijlage B behorend bij het raadsvoorstel op te heffen na gunning van de werken. <p>de griffier, de voorzitter,</p>
--	---

1. Inleiding

Om de buitensportaccommodaties op de vereiste conditieniveaus te brengen, staan in 2022 de renovatie van verschillende toplagen op de planning. Daarnaast zijn nog andere vervangingsinvesteringen aan de buitensportaccommodaties nodig, zoals bijvoorbeeld het vervangen van afgeschreven veldverlichting door ledverlichting en een scorebord in het honkbalstadion.

Bij de renovatie van de toplagen van de kunstgrasvelden zijn verschillende infill materialen mogelijk. Daarom heeft de gemeente in 2019 een breed debat georganiseerd over de toekomst van de kunstgras en de verschillende typen infill materiaal. Op basis van de informatie uit het debat is besloten ([2019/842194](#)) dat bij de renovatie van de toplagen van kunstgrasvelden de zgn. non-infill velden het beste alternatief voor de toekomst zijn. Op dit moment zijn deze velden volgens de KNVB en gebruikers nog onvoldoende doorontwikkeld. Daarom stelt het college, in navolging van het eerdergenoemde besluit, voor om in 2022 ook kurk als infill materiaal te kiezen bij vervangen van de toplagen.

Hiervoor wordt de raad verzocht een totaal krediet van € 2.045.000 vrij te geven (te dekken vanuit IP 81.28 toplagen sportvelden (€ 1.474.000), IP 81.06 vervanging grassportvelden (€ 132.000), IP 81.30 ledverlichting (€ 34.000)) voor vervangingsinvesteringen bestaand areaal sportvelden in jaarschijf 2021. Daarnaast zullen er ook werkzaamheden uitgevoerd worden welke gedekt worden vanuit kredieten waarvoor de budgetbevoegdheid bij het college ligt (IP 81.28 onderbouw sportvelden (€ 200.000) en IP 81.28 verrekening sportaccommodaties (€ 110.000)) en werkzaamheden die worden gedekt vanuit de exploitatie buitensportaccommodaties (€ 95.000).

De budget bevoegdheid voor het beschikbaar stellen van de kredieten uit IP 81.06 stelpost grassportvelden, IP 81.28 stelpost toplagen sportvelden en IP 81.30 ledverlichting sportvelden ligt bij de raad.

2. Voorstel aan de raad

Het college stelt de raad voor:

1. Een krediet van in totaal € 2.045.000 excl. btw vrij te geven voor de vervangingsinvesteringen van bestaand areaal sportvelden, te dekken vanuit IP 81.28 toplagen sportvelden (€ 1.474.000), IP 81.28 onderbouw sportvelden (€ 200.000), IP 81.06 vervanging grassportvelden (€ 132.000), IP 81.30 ledverlichting (€ 34.000), IP 81.28 verrekening sportaccommodaties (€ 110.000) en vanuit de exploitatie buitensportaccommodaties (€ 95.000).
2. Investerings in ledverlichting bij VV Schoten, Olympia, HFC EDO en op de atletiekbaan tegelijk met de investering in de toplagen in tien jaar af te schrijven.
3. Op grond van de economische en financiële belangen van de gemeente (artikel 10, tweede lid aanhef en onder b van de Wet openbaarheid van bestuur) de voorlopig door het college opgelegde geheimhouding op grond van artikel 25, derde lid van de Gemeentewet in zijn eerstvolgende vergadering te bekrachtigen voor de bijlage B behorend bij het raadsvoorstel.
4. De geheimhouding voor de bijlage B behorend bij het raadsvoorstel op te heffen na gunning van de werken.

3. Beoogd resultaat

Op een milieubewuste en duurzame wijze bestaande sportvelden op de vereiste conditieniveaus brengen.

4. Argumenten

4.1. De maatregelen geven invulling aan doelstellingen uit de programmabegroting

De maatregelen dragen bij aan de in programma 1 'maatschappelijke participatie' verwoorde doelstelling om zo veel mogelijk Haarlemmers nu en in de toekomst (Groeï van de Stad) in de gelegenheid te stellen tot regelmatig te bewegen en te sporten (programmadoelstelling 1.1.3).

4.2 Non-infill velden zijn nog in de ontwikkelingsfase

In 2019 heeft de gemeenteraad ingestemd met de keuze voor non-infill velden als beste alternatief voor met rubbergranulaat ingestrooide kunstgrasvelden, met als tijdelijke overgangsmaatregel kurk als infill materiaal. De aanleg van non-infill trainingsvelden is overwogen en gedegen besproken met

de KNVB en gebruikers. De ontwikkeling van non-infill velden heeft afgelopen corona jaar redelijk stilgestaan. Dit type kunstgrasveld voldoet ook nog niet aan de eisen van de KNVB en gebruikers. Daarom is in 2022 er ook voor gekozen om alle velden te voorzien van kurk als infill materiaal.

4.3 Renovatie van de velden gebeurt duurzaam en milieubewust

Op basis van het in 2019 genomen besluit van de gemeente is vanuit milieubelasting en effecten voor duurzaamheid en circulariteit een kunstgrasysteem met kurk het beste alternatief. Het voordeel van kurk is dat dit materiaal geurloos is en minder warmte vasthoudt (voorkomt hittestress). Vanuit duurzaamheid bezien is kurk een recyclingproduct met een bijdrage aan de circulaire economie. De sporttechnische eigenschappen van kurk zijn goed. Daarnaast wordt bij de vervanging van de toplagen gebruik gemaakt van gerecycled infill-zand. De oude toplagen worden aangeboden bij een regionaal en door het bevoegd gezag erkende verwerkings-inrichting dat de oude kunstgrasmatten 100% circulair verwerkt.

4.4 Urban Agenda programma biedt mogelijkheid aanvragen Europese subsidie

De gemeente Haarlem is coördinator van het Europese programma Urban Agenda “Innovatief en verantwoord aanbesteden door overheden”. Het programma levert voor Haarlem voordelen op, waaronder de mogelijkheid tot het aantrekken van (Europese) subsidies. Dankzij het Urban Agenda programma en de wijze waarop de sportvelden worden aangelegd wordt Haarlem meegenomen in de Europese subsidie aanvraag ‘Innovatieve en duurzame sportvelden’. De nadruk van deze Europese subsidie ligt op de duurzame bouwprocessen (denk aan modulaire bouwtechnieken); circulaire materialen (bijvoorbeeld bio-based en hergebruik grondstoffen); opwekken en besparen van energie (bijvoorbeeld zonnepanelen en ledverlichting) en klimaat adaptatie (bijvoorbeeld opslag van regenwater). Indien deze Europese subsidie wordt toegekend is dit een financieel voordeel en zal dit betrokken worden bij de financiële afrekeningen van de verschillende projecten.

4.5 Er is draagvlak voor de maatregelen bij de eindgebruikers/sportverenigingen.

De voorstellen zijn in nauw overleg met SRO Kennemerland BV (SRO) en de sportverenigingen tot stand gekomen. SRO heeft een schouw uitgevoerd op de sportvelden. De resultaten van de schouw zijn besproken met de sportverenigingen. Op basis van de schouw en de ervaringen van de sportverenigingen is bepaald welke investeringen het meest urgent zijn, welke investeringen eventueel in een andere jaarschijf uitgevoerd kunnen worden en hoe investeringen het meest kosten efficiënt uitgevoerd kunnen worden.

4.6 Afwijking in afschrijvingstermijn ledverlichting

In de nota Activabeleid Haarlem is vastgesteld dat alleen investeringen van ten minste € 100.000 worden geactiveerd en afgeschreven. Waar op één complex meerdere kleinere investeringen worden gedaan, worden deze samen gezien als één investering. Waar deze investeringen een verschillende afschrijvingstermijn hebben, wordt de afschrijvingstermijn aangehouden van de investering met de kortste technische levensduur. Op deze manier worden alle investeringen

afgeschreven in een termijn die gelijk is aan of korter dan de verwachte technische levensduur. In het geval van VV Schoten, Olympia, HFC EDO en de atletiekbaan is de vervanging van conventionele verlichting voor ledverlichting te klein van omvang om als aparte component te worden geactiveerd. Zij worden daarom gebundeld met de toplagen van de velden. Omdat de toplagen tien jaar meegaan, wordt in deze gevallen ook de verlichting in tien jaar afgeschreven ook al gaat deze langer mee.

4.7 Verduurzaming veldverlichting 2022

Gemeente Haarlem is eigenaar van de sportveldverlichting rondom de sportvelden. Aan het einde van de afschrijftermijn vervangt de gemeente de conventionele verlichting voor duurzame ledverlichting. In 2022 is de verlichting rondom elf velden aan vervanging toe. Dit is het geval bij VV Schoten, de atletiekbaan, Olympia softbalveld 1 & 2 en voetbalveld 3, HFC EDO voetbalveld 1, 2 en trainingsveld, Onze gezellen voetbalveld 1 & 2 en bij United Davo.

Als renovatie/investeringen lager zijn dan €100.000 mogen deze niet geactiveerd worden en komen dan ten laste van de exploitatie. Dit heeft betrekking op de vervanging van de sportveldverlichting van Onze Gezellen en United Davo. Om de verduurzaming van de technisch en financieel afgeschreven veldverlichting bij Onze Gezellen en United Davo toch mogelijk te maken wordt voorgesteld om € 95.000 te dekken uit het exploitatiebudget 'buitensportaccommodaties'. Dit budget is in 2022 toereikend.

4.8 Haarlem voldoet aan de Wet Bodembescherming (Wbb) zorgplicht

Doordat in het verleden rubbergranulaat als infill materiaal is gebruikt op de kunstgrasvelden kan verontreiniging van de bodem (grond en grondwater onder het veld), oppervlaktewater (lozing drainage sloot) en de berm (verspreiding infill materiaal) optreden. Op de verontreiniging met deze stoffen (uitloging van zink) van grond en grondwater, is de zorgplicht van toepassing is (artikel 13 Wbb). Dit betekent dat bodemverontreiniging moet worden voorkomen en als het zich wel voordoet, zo veel mogelijk moet worden verwijderd. Het is aan het bevoegd gezag om aanwijzingen te geven over hoe eventuele nieuwe verontreiniging dient te worden aangepakt en het bevoegd gezag kan handhavend optreden als gehandeld wordt in strijd met de zorgplicht. SRO laat periodiek het drainagewater van de sportvelden bemonsteren en keuren, hieruit blijkt dat er geen verontreiniging in het drainagewater aanwezig is. Onder de geplande te vervangen velden zijn grondmonsters genomen. De uitkomsten van deze onderzoeken laten ook geen ernstige verontreinigen zien van de grond. Daarnaast heeft SRO, in opdracht van de gemeente Haarlem, de afgelopen jaren maatregelen genomen om verspreiding van het rubbergranulaat tegen te gaan en heeft ze haar onderhoudswerkwijze aangepast aan de eisen en voorschriften van de zorgplicht.

4.9 Financiën; het nu voorliggende krediet is voorzien in het Investeringsplan

Het te verlenen krediet is al gereserveerd in het Investeringsplan, op de posten 81.06, IP 81.28 en IP 81.30.

Investeringsen bestaand areaal sportvelden	
Locatie	Soort werkzaamheden
VV Schoten	Vervangen kunstgras toplaag – kurk, verlichting vervangen door LED
SV Olympia	Renovatie half verharding softbalvelden 1 & 2, verlichting vervangen door LED softbalvelden 1 & 2 en voetbalveld 3
Atletiekbaan	Renovatie hellingbaan, wedstrijd geschikt maken baan, verlichting vervangen door LED
FC Haarlem-Kennemerland voetbalveld 3	Vervangen kunstgras toplaag – kurk, vervangen sporttechnische onderlaag
Kinheim Softbalveld	Vervangen kunstgras toplaag en renovatie half verharding
Honkbalstadion	Vervangen scorebord
HFC EDO	Renovatie staantribune en terrein (gras), verlichting vervanging door LED voetbalveld veld 1, 2 & trainingsveld
Onze Gezellen	Verlichting vervangen door LED voetbalveld 1 & 2
United Davo	Verlichting vervangen door LED

In de vervangingskosten voor de top- en/of onderlagen van de velden zijn de kosten opgenomen voor afvoer en verwijderen van de oude kunstgrasmat inclusief invulmateriaal naar een regionaal en door het bevoegd gezag erkende verwerkings-inrichting (inclusief acceptatie- en verwerkingskosten).

Uitsplitsing van het totaalbedrag voor vervangingsinvesteringen naar de aard van de werkzaamheden per sportcomplex wordt in de geheime bijlage B ex art 25 Gemeentewet weergegeven.

De voorgestelde investeringen worden meegenomen in een Europese subsidie aanvraag 'Innovatieve en duurzame sportvelden'. Indien deze Europese subsidie wordt toegekend zorgt dit voor een financieel voordeel. Dit voordeel zal dan betrokken worden bij de financiële afrekeningen van de verschillende deelprojecten en uiteindelijk terugvloeien naar IP 81.28 stelpost verrekening sportaccommodaties.

4.10 Het is in het economisch- financieel belang van de gemeente om de kredieten sportvelden niet openbaar te maken

De gemeente heeft een economisch en financieel belang (als bedoeld in artikel 10, tweede lid aanhef en onder b van de Wet openbaarheid van bestuur WOB, lid 2 b) bij het niet openbaar maken van de kredieten voorafgaand aan de gunning van de diverse werken. Ze wil daarmee het risico beperken dat externe partijen de aanneemsom toerekenen naar de beschikbaar gestelde kredieten. Het college heeft in dit verband de voorlopige geheimhouding opgelegd op bijlage B op grond van artikel 25, tweede lid van de Gemeentewet. Deze voorlopig opgelegde geheimhouding dient door de raad in

zijn eerstvolgende raadsvergadering te worden bekrachtigd op basis van artikel 25, derde lid van de Gemeentewet. De geheimhouding kan door de raad worden opgeheven na gunning.

4.11 BTW op investeringen in aanleg/renovatie sportvelden kan teruggevraagd worden

In alle gemeentelijke budgetten en kredieten wordt gerekend met bedragen zonder BTW. Voor de gemeente zijn BTW kosten meestal terug te vorderen bij de belastingdienst vanuit het btw-compensatiefonds of als 'ondernemers' BTW. Tot 1 januari 2019 kon alle BTW op de realisatie van investeringen in aanleg/renovatie van sportvelden teruggevraagd worden (zgn. BTW sportbesluit). De BTW op de realisatie van sportvelden is per 1 januari 2019 mogelijk een kostencomponent. Dit is afhankelijk van het oordeel van de belastingdienst over het al dan niet 'winst-beogend' zijn van de exploitant van de gemeentelijke sportvoorzieningen, SRO. De belastingdienst heeft in 2021 officieel uitspraak gedaan dat SRO als 'winst-beogend' wordt beoordeeld, daarmee kan alle btw op de realisatie van de investeringen/renovatie van sportvelden als 'ondernemers' BTW teruggevraagd worden.

5. Risico's en kanttekeningen

5.1 Zorgplicht leidt tot hogere exploitatiekosten kunstgrasvelden

In het kader van de zorgplicht moet de gemeente de nodige beheersmaatregelen uitvoeren om de verspreiding van invulmateriaal tegen te gaan. Dit geldt zowel voor rubber, kurk als andere invulmaterialen. Bij de besluitvorming in 2019 ([2019/842194](#)) is hier uitgebreid bij stil gestaan en is een meerjarige financiële doorrekening gemaakt. In de Kadernota 2021 zijn de financiële uitwerkingen van dit besluit verwerkt en jaarlijks wordt de exploitatiebijdrage richting SRO aangepast op het areaal sportvelden. Doordat er steeds meer rubber ingestrooide kunstgrasvelden vervangen worden door kunstgrasvelden met kurk als infill materiaal, daalt bijvoorbeeld de exploitatiebijdrage voor het monitoren van het drainagewater jaarlijks.

5.2 Kurk leidt tot hogere onderhoudslasten

Kurk heeft extra onderhoudswerkzaamheden nodig, omdat het licht is en weg kan waaien of drijven. Het is een natuurproduct dat langzaam afbreekt. Hierdoor moet het ten opzichte van rubbergranulaat vaker worden aangevuld. In de Kadernota 2021 zijn de budgetten hiervoor al meerjarig aangepast.

6. Uitvoering

6.1 Planvoorbereiding: aanbesteding en gunning

Met het nemen van dit raadsbesluit kan tijdig worden gestart met planvoorbereiding (aanbesteding /gunning) en realisatie van de werken. Het risico op uitloop van werkzaamheden is minimaal.

SRO dient na de aanbesteding gemeente Haarlem te melden aan wie is gegund en voor welke aanneemsom. SRO is hierbij gebonden aan het gemeentelijk inkoop en aanbestedingsbeleid en daarbij horende algemene voorwaarden, naast de nationale en internationale wet- en regelgeving

voor inkoop en aanbesteding. Na gunning van de werken kan de raad de geheimhouding ex artikel 25 van de Gemeentewet voor de bijlage B behorend bij dit raadsvoorstel opheffen.

6.2 Communicatie gebruikers sportaccommodaties

SRO informeert na besluitvorming van de raad genoemde verenigingen over de uitvoering van de werkzaamheden op hun sportpark. Zij maakt met deze verenigingen afspraken over communicatie naar de leden, planning van de werkzaamheden en de oplevering.

7. Bijlagen

Met deze nota worden de openbare bijlage A, en geheime bijlage B ex. Art 25 Gemeentewet meegestuurd:

Bijlage A: Toelichting noodzaak investeringen sportvelden 2022

Bijlage B: Dekkingsvoorstel investeringen sportvelden jaarschijf 2022